Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

NR: 1417 PODPIS
WPŁYNĘŁO
2026 -07- 08
Krajowa Rada Izb Rolniczych

Warszawa, 03 lipca 2026 r.
znak sprawy: BM.wds.073.16.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: pisma z 5 czerwca 2026 r. znak KRIR/MR/721/2026.

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na ww. pismo, przy którym przekazano wnioski Rady Powiatowej Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej w powiecie ostródzkim o podjęcie działań w sprawie wdrożenia rozwiązań poprawiających sytuację ekonomiczną gospodarstw rolnych, poniżej przedstawiam informacje będące we właściwościach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

- **Ad Wprowadzenia mechanizmów stabilizujących ceny produktów rolnych oraz zapewniających minimalną opłacalność produkcji.**

Stabilizacja cen produktów rolnych oraz zapewnienie minimalnej opłacalności produkcji w Polsce realizowane są w ramach złożonego systemu instrumentów unijnych i krajowych, funkcjonujących w warunkach gospodarki rynkowej oraz członkostwa w Unii Europejskiej (UE). Należy podkreślić, że krajowy rynek rolny jest silnie powiązany z rynkiem unijnym i globalnym, co w istotny sposób ogranicza możliwość bezpośredniego wpływania państwa na poziom cen. Kształtują je przede wszystkim relacje podaży i popytu w UE oraz czynniki zewnętrzne, takie jak sytuacja geopolityczna, zmiany klimatyczne czy koszty produkcji i transportu. W konsekwencji, wahania cen oraz opłacalności produkcji mają charakter w dużej mierze niezależny od krajowych decyzji.
Z uwagi na obowiązujące regulacje UE nie jest dopuszczalne wprowadzanie administracyjnych cen minimalnych ani bezpośrednich dopłat do cen produktów rolnych. Dlatego działania państwa koncentrują się na instrumentach pośrednich, zgodnych z zasadami Wspólnej Polityki Rolnej. Jednym z nich są mechanizmy interwencji rynkowej, w tym skup interwencyjny, który ma na celu ograniczanie nadmiernych spadków cen poprzez tworzenie publicznych zapasów. Obecnie jednak skuteczność tego narzędzia jest ograniczona, ponieważ obowiązujące poziomy cen interwencyjnych nie odpowiadają rosnącym kosztom produkcji, co w praktyce ogranicza jego zastosowanie.

Uzupełnieniem systemu są nadzwyczajne środki wsparcia uruchamiane przez Komisję Europejską (KE) w sytuacjach kryzysowych, jednak mają one charakter doraźny i ograniczony budżetowo. Kluczowe znaczenie dla zapewnienia minimalnej opłacalności produkcji mają natomiast mechanizmy stabilizacji dochodów rolników, przede wszystkim płatności bezpośrednie, które stanowią stabilne i przewidywalne źródło wsparcia niezależne od bieżących wahań rynkowych.

System ten wzmacniają krajowe instrumenty pomocowe, obejmujące m.in. dopłaty do ubezpieczeń, zwrot części kosztów produkcji (np. paliwa), wsparcie inwestycyjne oraz preferencyjne finansowanie działalności rolniczej. Równolegle realizowane są działania strukturalne zwiększające odporność gospodarstw na zmienność rynkową, takie jak rozwój infrastruktury magazynowej, dywersyfikacja produkcji czy poprawa dostępu do informacji rynkowej. Istotne znaczenie ma także wzmacnianie pozycji rolników w łańcuchu dostaw poprzez wspieranie organizacji producentów, co sprzyja uzyskiwaniu korzystniejszych warunków sprzedaży.

W efekcie stabilizacja rynku rolnego opiera się nie na bezpośrednim kształtowaniu cen, lecz na kompleksowym systemie wsparcia dochodów oraz wzmacnianiu strukturalnej odporności sektora. Kluczowym wyzwaniem pozostaje dostosowanie instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej do aktualnych realiów ekonomicznych, w szczególności rosnących kosztów produkcji oraz zwiększonej zmienności rynków globalnych.

W ramach **Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027** (PS WPR) wdrożono wiele mechanizmów, które mogą pośrednio przyczyniać się do stabilizacji cen produktów rolnych oraz wpływać na opłacalność produkcji, w tym między innymi płatności zawiązane z produkcją, ekoschemat Dobrostan zwierząt, czy interwencja Rolnictwo ekologiczne.

Celem płatności związanych z produkcją jest wsparcie sektorów, które są istotne ze względów społeczno-ekonomicznych lub środowiskowych i napotykają trudności. W Polsce sytuacja taka dotyczy 4 sektorów produkcji zwierzęcej (bydło, krowy, kozy i owce) i 9 sektorów produkcji roślinnej (rośliny strączkowe na nasiona, rośliny pastewne, ziemniaki skrobiowe, buraki cukrowe, pomidory, chmiel, truskawki, len, konopie włókniste). Na realizację płatności w tych sektorach Polska przeznacza 15% puli środków na płatności bezpośrednie, co odpowiada maksymalnemu limitowi na płatności związane z produkcją określonemu w przepisach UE. Płatności te mają również wpływ na utrzymanie uprawy niektórych mniej opłacalnych gatunków, dzięki czemu przyczyniają się do zachowania bioróżnorodności.

Celem ekoschematu Dobrostan zwierząt jest zachęcenie rolników do utrzymywania zwierząt w podwyższonych (ponad obowiązujące standardy) warunkach dobrostanu. O płatności dobrostanowe mogą ubiegać się rolnicy utrzymujący w swoim gospodarstwie świnie, bydło, drób, kozy, owce oraz konie. W kampanii 2026 r. ponad 127 tys. rolników zawnioskowało o ekoschemat Dobrostan zwierząt. Łączny budżet dla tego ekoschematu na lata 2023-2027 wynosi ok. 1,2 mld EUR.

Innym rodzajem wsparcia w ramach PS WPR jest interwencja Rolnictwo ekologiczne, której celem jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników podejmujących się utrzymać lub przejść na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w prawodawstwie unijnym i krajowym. Wsparciem w ramach interwencji objęte są powierzchnie w ramach następujących grup upraw: rolnicze, warzywne, zielarskie, sadownicze podstawowe, jagodowe, sadownicze

ekstensywne, paszowe oraz TUZ, prowadzone zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego. W kampanii 2026 r. ok. 27 tys. rolników realizowało zobowiązania ekologiczne. Łączny budżet przeznaczony dla tej interwencji na lata 2023-2027 wynosi ok. 938,7 mln EUR.

- **Ad Pilnego uruchomienia wsparcia finansowego dla gospodarstw rolnych znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej.**

W odniesieniu do potrzeby uruchomienia wsparcia „dla gospodarstw rolnych znajdujących się w trudnej sytuacji" należy zauważyć, że podstawowym instrumentem wsparcia dochodów rolników są płatności bezpośrednie realizowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) UE.

Z płatności bezpośrednich w Polsce korzysta corocznie ok. 1,2 mln rolników. Łączna pula środków przeznaczona na ww. wsparcie na lata 2023-2027 to ok. 18,04 mld EUR, w tym ok. 0,7 mld EUR to środki z budżetu krajowego.

W kampanii 2026 r. łączna pula środków na płatności bezpośrednie wynosi ok. 3,7 mld EUR, w tym ok. 124,7 mln EUR z budżetu krajowego.

Ponadto podobnie jak w latach ubiegłych, również w tym roku MRiRW planuje uruchomienie wypłaty zaliczek z tytułu płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych II filaru WPR.

- **Ad Wzmocnienia kontroli importu produktów rolnych oraz wdrożenia narzędzi chroniących krajowy rynek rolny.**

Wzmocnienie kontroli importu produktów rolnych oraz ochrona krajowego rynku realizowane są w ramach regulacji UE, uzupełnianych działaniami krajowymi mieszczącymi się w obowiązujących ramach prawnych. Import do Polski podlega jednolitym standardom UE w zakresie bezpieczeństwa żywności, jakości oraz wymogów produkcyjnych, a produkty niespełniające tych norm nie są dopuszczane do obrotu, co stanowi podstawowy mechanizm ochrony rynku przed nieuczciwą konkurencją.

System kontroli jest wielopoziomowy i obejmuje działania wyspecjalizowanych inspekcji na etapie granicznym oraz w całym łańcuchu dystrybucji. W ostatnich latach został on istotnie wzmocniony, co pozwala skuteczniej eliminować produkty niespełniające standardów oraz ograniczać zakłócenia konkurencji wobec krajowych producentów.

Jednocześnie należy podkreślić, że polityka handlowa, w tym możliwość wprowadzania ograniczeń importowych, należy do kompetencji UE, co uniemożliwia jednostronne działania państw członkowskich w zakresie barier handlowych. W ramach dostępnych narzędzi stosowane są jednak rozwiązania ograniczające negatywne skutki importu, takie jak czasowe lub ukierunkowane restrykcje (np. wobec wybranych produktów z Ukrainy), przy zachowaniu zobowiązań międzynarodowych.

Równolegle Polska aktywnie zabiega na forum UE o wzmacnianie mechanizmów ochronnych, w tym zaostrzenie kontroli jakości importu oraz zapewnienie równych standardów produkcji dla towarów spoza UE. Działania te uzupełniane są przez inicjatywy zwiększające odporność krajowego rolnictwa na presję importową, w szczególności poprzez poprawę organizacji rynku, wzmacnianie pozycji producentów i usprawnienie łańcucha dostaw.

W efekcie ochrona krajowego rynku rolnego opiera się na połączeniu rygorystycznych systemów kontroli, wykorzystania dostępnych instrumentów unijnych oraz działań wzmacniających konkurencyjność krajowych producentów.

Trudno zgodzić się ze stwierdzeniem o niekontrolowanym napływie produktów rolnych spoza UE. Wszystkie produkty importowane z krajów trzecich do UE, w tym również do Polski, podlegają granicznej kontroli celnej, a ponadto określone produkty podlegają również kontrolom przestrzegania wymogów bezpieczeństwa i jakości żywności. Działania kontrolne realizowane są zarówno przez organy celne, jak i przez inne służby (inspekcje) graniczne, tj. Granicznego Lekarza Weterynarii, Granicznego Inspektora Sanitarnego, Oddziały Graniczne Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Każda z wyżej wymienionych służb ma określony zakres kompetencji i sposób funkcjonowania, wynikający z obowiązujących regulacji prawnych. Towar niespełniający unijnych standardów jakości i norm w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowia konsumentów (oraz zwierząt i roślin) nie jest dopuszczany do obrotu w krajach UE, w tym w Polsce.

Podzielamy zastrzeżenia środowisk rolniczych związane z problemem różnic w standardach produkcji między UE i krajami trzecimi. Wobec produktów importowanych z krajów trzecich unijne standardy produkcji związane ze zrównoważonym rozwojem - np. standardy dobrostanu zwierząt czy ekologiczne - zasadniczo nie są wymagane w takim stopniu jak od producentów w UE (przy czym mogą tu występować różne rozwiązania w zależności od danego kraju i jego relacji traktatowych z UE). Może to negatywnie wpływać na konkurencyjność produkcji UE.

Dlatego też Polska, oraz inne kraje członkowskie o podobnych stanowiskach, od lat podnoszą ten problem w dyskusjach na forum UE, zwłaszcza Rady AGRIFISH. Domagamy się, aby standardy produkcji UE były w możliwie jak największym stopniu egzekwowane wobec importowanej żywności spoza UE –m.in., aby w zawieranych przez UE umowach o wolnym handlu udzielone koncesje w dostępie do rynku UE były uwarunkowane stosowaniem tych standardów.

Stanowisko to jest systematycznie prezentowane przez stronę polską na forum UE i pozostaje zgodne z dążeniem do zapewnienia uczciwych warunków konkurencji dla producentów rolnych funkcjonujących na rynku unijnym. W ocenie MRiRW produkty importowane z państw trzecich powinny spełniać wymagania porównywalne do tych, które obowiązują producentów w państwach członkowskich UE.

KE podejmuje pewne działania w tym obszarze, idące w pożądanym kierunku. Np. w ramach porozumienia z Ukrainą z października 2025 r., na podstawie art. 29 Układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina, dodatkowe ilości kontyngentów taryfowych w dostępie do rynku UE, przyznane Ukrainie, zostały powiązane z zobowiązaniem tego kraju do wdrożenia do końca 2028 r. przepisów UE dot. dobrostanu zwierząt, stosowania pestycydów i leków weterynaryjnych. Również niektóre koncesje (niestety wciąż nieliczne) zaoferowane w dostępie do rynku UE w umowach z Mercosurem i Australią są również powiązane ze spełnieniem określonych wymogów zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to np. preferencji taryfowych w imporcie z Mercosuru jaj (powiązane ze spełnieniem wymogów UE dotyczących dobrostanu kur niosek), czy preferencji w imporcie wołowiny z Australii (jedna z zaoferowanych kwot taryfowych podlega warunkowi „karmienia trawą" krów, z których pochodzi mięso).

W kontekście relacji z Mercosurem i wejścia w życie umowy handlowej z tym ugrupowaniem należy odnotować decyzję Unijnego Komitetu PAFF o wykreśleniu Brazylii, począwszy od 3 września 2026 r., z listy krajów uprawnionych do eksportu do UE produktów pochodzących z: bydła, koni, drobiu, akwakultury, a także miodu i osłonek. Powodem jest niedostarczenie przez Brazylię wymaganych gwarancji potwierdzających wdrożenie środków, które zapewnią, że określone antybiotyki nie są stosowane u zwierząt, z których mięso trafia na rynek unijny. Jeśli Brazylia takich gwarancji nie dostarczy, oznaczać to będzie brak możliwości eksportu do UE ww. produktów, w tym również brak możliwości korzystania z kontyngentów taryfowych na te produkty wynikających z umowy UE Mercosur.

W opinii MRiRW, ww. działania Komisji idą w pożądanym kierunku i powinny być kontynuowane oraz rozszerzone na kolejne obszary i grupy produktowe. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że efekty tych działań zależą również od gotowości partnerów UE do przyjęcia zobowiązań do stosowania wyższych standardów produkcji. Komisja musi liczyć się z ryzykiem sporów handlowych i retaliacji ze strony partnerów handlowych w scenariuszu jednostronnego zaostrzenia przez UE wymogów w imporcie towarów rolnych, co może prowadzić do ich zaskarżenia przed sądami międzynarodowymi pod zarzutem niezgodności z zobowiązaniami UE (np. w Światowej Organizacji Handlu).

Jednocześnie podejmowane są działania mające na celu dalsze zwiększenie poziomu ochrony konsumentów oraz rynku rolnego. We współpracy z Ministrem Zdrowia prowadzone były prace legislacyjne, których rezultatem jest czasowe zawieszenie możliwości importu oraz wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków spożywczych pochodzących spoza UE, zawierających pozostałości substancji czynnych środków ochrony roślin niedopuszczonych do stosowania na obszarze UE. 7 czerwca 2026 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2026 r. w sprawie ustanowienia szczególnych wymagań dla środków spożywczych dotyczących pozostałości substancji czynnych środków ochrony roślin (1).

Równolegle do powyższych działań, Polska wystąpiła do KE z wnioskiem o zastosowanie środków nadzwyczajnych na podstawie art. 53 rozporządzenia 178/2002 (2) oraz o obniżenie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości (NDP) w żywności dla substancji czynnych środków ochrony roślin niedopuszczonych do stosowania w UE, w ramach regulacji obowiązujących na poziomie prawa unijnego.

Obecnie na poziomie UE, w ramach pakietu uproszczeniowego Omnibus X dotyczącego bezpieczeństwa żywności i pasz, prowadzone są ponadto prace legislacyjne nad zmianą rozporządzenia 396/2005 (3) w zakresie ograniczenia tolerancji importowej oraz integracji procesu ustalania NDP dla produktów pochodzących z państw trzecich z ogólnym systemem ustalania NDP. W praktyce umożliwi to zaostrzenie wymagań dla importowanych produktów przez obniżanie obowiązujących poziomów NDP.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że postulaty dotyczące zapewnienia równych standardów dla produktów importowanych oraz wzmocnienia kontroli towarów pochodzących z państw trzecich są już realizowane zarówno poprzez krajowe rozwiązania, jak i działania podejmowane na forum UE, wzmacniające skuteczność systemu kontroli oraz bezpieczeństwo rynku rolnego.

- **Ad Uproszczenia przepisów prawa oraz ograniczenia nadmiernej biurokracji w rolnictwie.**

MRiRW na bieżąco podejmuje działania w odpowiedzi na sygnały dochodzące od rolników i organizacji rolniczych dotyczące potrzeb wprowadzania uproszczeń w zakresie realizacji obowiązków administracyjnych.

Ponadto zapewnia, aby rolnicy byli stale informowani o wszelkich zmianach przepisów i obowiązkach ich dotyczących. Wraz z gromadzeniem doświadczeń związanych z wdrażaniem PS WPR systematycznie realizowany jest proces wprowadzania uproszczeń w przepisach dotyczących zielonej architektury WPR. Proces ten ma na celu racjonalizację wdrażania założeń Europejskiego Zielonego Ładu (EZŁ) i zmniejszenie obciążeń administracyjnych ciążących na rolniku. Polska bierze aktywny udział w tym procesie inicjując i prowadząc negocjacje na poziomie europejskim. Efektem tych działań jest m.in. wprowadzenie zmian upraszczających te elementy EZŁ, które wpływały na decyzje produkcyjne rolników lub wymuszały ograniczenia w produkcji rolnej. Warto przy tym zaznaczyć, że zakres możliwych zmian jest ograniczony przepisami UE. Dlatego niektóre zmiany mogą być wdrożone jedynie po uprzednim dostosowaniu przepisów UE lub mogą wymagać dłuższego czasu - dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy konieczna jest zmiana PS WPR.

Pierwszy pakiet uproszczeń został przyjęty w maju 2024 r. i wprowadził zmiany w ramach warunkowości środowiskowej dotyczące m.in.: zniesienia obowiązkowego ugorowania 4% gruntów ornych (norma GAEC 8), wprowadzenia możliwości wyboru przez rolnika między dywersyfikacją a zmianowaniem (norma GAEC 7), ustanowienia nowego okresu utrzymania okrywy ochronnej gleby, tj. od dnia zbioru uprawy w plonie głównym do dnia 15 października danego roku (GAEC 6) oraz wyłączenia gospodarstw do 10 ha użytków rolnych z kontroli i sankcji w ramach warunkowości.

Drugi pakiet uproszczeń został ogłoszony w dniu 31 grudnia 2025 r. i wprowadza od kampanii 2026 r. szereg korzystnych rozwiązań i zmian, w tym dotyczących:

- definicji TUZ, w zakresie możliwości wydłużenia z 5 do 7 lat okresu, po którym grunt orny, na którym corocznie deklarowana jest trawa lub inna zielna roślina pastewna, zostaje przekształcony w TUZ oraz zwiększenia z 5% do 10% poziomu, o jaki wskaźnik TUZ w danym roku może się różnić od wskaźnika referencyjnego;
- gospodarstw ekologicznych i w konwersji, poprzez uznanie gospodarstw ekologicznych oraz gospodarstw będących w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne za spełniające normy GAEC 1, 3, 4, 5, 6 i 7 na działkach prowadzonych w systemie rolnictwa ekologicznego, w tym w okresie konwersji;
- normy GAEC 7 poprzez zwolnienie z kontroli i kar w zakresie tej normy gospodarstw o powierzchni do 30 hektarów użytków rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności;
- małych gospodarstw poprzez wyłączenie rolników wnioskujących o wsparcie dla małych gospodarstw z systemu warunkowości środowiskowej, co oznacza brak kontroli i kar w tym zakresie;
- wdrożenia nowej rolno-środowiskowo-klimatycznej interwencji *Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych na gruntach użytkowanych rolniczo*, w ramach której rolnicy mogą

ubiegać się o wsparcie stanowiące rekompensatę związaną z obowiązkiem przestrzegania wymogów wynikających z normy GAEC 2.

- **Ad Zwiększenia wsparcia dla gospodarstw dotkniętych skutkami zmian klimatycznych, w tym rozwoju systemów ubezpieczeń i rekompensat.**

Mechanizmy pomocowe poprawiające sytuację ekonomiczną w polskim rolnictwie:

- **Kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.**

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, zajmującemu się produkcją rolną prowadzoną w ramach działalności wymienionych w „Wykazie działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybactwa śródlądowego".

- **Kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych.**

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.

- **Refundacja do 100% wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją.**

Pomoc skierowana jest do producenta rolnego, który prowadzi gospodarstwo oraz utrzymuje w nim zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (Sus scrofa).

- **Dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt gospodarskich.**

Pomoc polega na finansowaniu lub dofinansowaniu kosztów zbioru, transportu lub unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, konie, świnie kozy i owce ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą.

- **Pomoc dla pszczelarzy do przezimowanych rodzin pszczelich.**

Pomoc dla pszczelarza, który prowadzi działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczół wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (4).

- **Pomoc na zakup czystorasowego buhaja rasy mięsnej.**

Pomoc przeznaczona jest dla producenta rolnego, który zakupił w roku złożenia wniosku o udzielenie pomocy lub w roku poprzedzającym rok złożenia takiego wniosku co najmniej jednego czystorasowego buhaja rasy mięsnej w wieku powyżej 13 miesięcy, dla którego wystawiono świadectwo zootechniczne, o którym mowa w art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. (5).

W odpowiedzi na wnioski producentów rolnych w sprawie **uproszczenia dostępu do dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich**, w MRiRW zostały podjęte prace nad zmianą ustawy o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (6).

Wprowadzenie zmian w ustawie ma na celu m.in.:

1) dodanie wierzby do wyplatania oraz traw nasiennych do katalogu upraw, do których mogą być stosowane dopłaty do składek ubezpieczenia,
2) rozszerzenie plonu głównego lnu i konopi włóknistych o części użytkowane gospodarczo,
3) określenie limitu stawek taryfowych, do których mogą być stosowanie 65% dopłaty do składki ubezpieczenia, bez względu na klasę gleby, do wysokości:
- 25% (obecnie 20%, 22% lub 25% w zależności od klasy gleby) sumy ubezpieczenia przy ubezpieczaniu tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych oraz truskawek,
- 15% (obecnie 9%, 12% lub 15% w zależności od klasy gleby) sumy ubezpieczenia przy ubezpieczaniu pozostałych upraw,
4) wprowadzenie dopłaty, w przypadku ubezpieczenia zwierząt, w wysokości 65% do 0,5% sumy ubezpieczenia w przypadku określenia przez zakłady ubezpieczeń stawek taryfowych ubezpieczenia przekraczających 0,5% sumy ubezpieczenia zwierząt. Obecnie w takim przypadku dopłaty nie przysługiwały,
5) wprowadzenie franszyzy redukcyjnej w miejsce obowiązującej franszyzy integralnej, w projekcie proponuje się, aby odszkodowanie było pomniejszane od 10% do 35% sumy ubezpieczenia, w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia. Stosownie do wielkości pomniejszenia będzie mogła być pomniejszona stawka ubezpieczenia. Obecnie projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (UD392) został przyjęty przez Sejm RP.

Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2026 r. (7) od 1 stycznia 2026 r. stawka zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej została podwyższona do 1,48 zł za 1 litr oleju napędowego.

W ustawie budżetowej na rok 2026 na dopłaty do paliwa rolniczego zaplanowana została kwota ponad 2 mld zł.
Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2026 r. wynosi:
- 162,80 zł * ilość ha użytków rolnych,
- 5,92 zł * średnia roczna liczba świń,
- 59,20 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Dodatkowo w wyniku podjętych działań przez Radę Ministrów ceny paliw w tym oleju napędowego zostały obniżone, tj. od 31 marca 2026 r. został wprowadzony pakiet „Ceny Paliwa Niżej", w ramach którego obniżono stawkę VAT na paliwa silnikowe z 23% do 8% oraz akcyzę do minimum wymaganego przepisami unijnymi – tj. benzynę o 29 groszy, a olej napędowy o 28 groszy. Wprowadzony został również mechanizm ceny maksymalnej, wyznaczanej na podstawie średnich cen hurtowych największych sprzedawców, powiększonych o koszty operacyjne. Działania te miały charakter czasowy.

Także w **Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027** (PS WPR) realizowane są interwencje, które są ukierunkowane na wzmocnienie odporności i konkurencyjności gospodarstw rolnych oraz poprawę ich sytuacji ekonomicznej. Poniżej syntetyczna informacja o interwencjach i terminach naboru wniosków w 2026 r.:

- I.10.2 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej". Celem interwencji jest zapewnienie gospodarstwom rolnym **dostępu do tańszej energii**, która bezpośrednio wpływa na obniżenie kosztów działalności związanej z produkcją rolną. W ramach tej interwencji realizowane są inwestycje mające na celu rozwój OZE oraz optymalizację zużycia energii w gospodarstwach rolnych. Planowany nabór: w terminie od 5 października do 3 listopada 2026 r.
- I.10.3 „Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF". Interwencja ma na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń. Wsparcie można uzyskać na inwestycje dotyczące bioasekuracji, w tym **wykonanie ogrodzenia chlewni i zakup urządzeń służących bioasekuracji.** Planowany nabór: w terminie od 2 września do 1 października 2026 r.
- I.10.15 „Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń". Interwencja ma na celu poprawę warunków utrzymania zwierząt oraz **zwiększenie konkurencyjności gospodarstw dzięki wyższym standardom produkcji.** Wsparcie można uzyskać na realizację inwestycji w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie minimalne normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa. Planowany nabór: w terminie od 7 października do 6 listopada 2026 r.
- I.11 „Premie dla młodych rolników". Interwencja ma na celu przyciąganie i utrzymanie młodych rolników. Pomoc **dotyczy rozpoczynania i rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie przez młodych rolników** w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie. Nabór wniosków trwa od 1 czerwca do 30 lipca 2026 r.

Obecnie w MRiRW trwa analiza możliwości uruchomienia nowego instrumentu wsparcia związanego z wysokimi cenami nawozów. Taką możliwość daje procedowany projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/2115, przygotowany przez KE, który ma na celu zaradzić trudnej sytuacji rolników spowodowanej gwałtownym wzrostem cen nawozów wynikającym z kryzysu na Bliskim Wschodzie. Tymczasowe, nadzwyczajne wsparcie ma pomóc w uregulowaniu płynności finansowej gospodarstw rolnych i zmniejszyć niepewność rolników, co do podejmowanych decyzji w zakresie produkcji rolnej. Proponowane rozwiązania obejmują m.in. dodanie nowego działania umożliwiającego wsparcie rolników w celu poprawy ich płynności finansowej.

- **Podjęcie szerokiego i stałego dialogu z przedstawicielami samorządu rolniczego w celu wypracowania długofalowych rozwiązań dla sektora rolnego.**

MRiRW prowadzi stały dialog z przedstawicielami środowiska rolniczego, w tym z organizacjami branżowymi, samorządem rolniczym oraz izbami rolniczymi. Zgłaszane postulaty i uwagi dotyczące warunków prowadzenia działalności rolniczej są analizowane i w miarę możliwości uwzględniane w pracach nad kształtowaniem krajowej oraz unijnej polityki rolnej.

Ważnym elementem współpracy i wymiany opinii stanowi również Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele administracji publicznej, organizacji rolniczych oraz partnerów społeczno-gospodarczych. Umożliwia to bieżące monitorowanie realizacji PS WPR oraz zgłaszanie uwag i propozycji dotyczących funkcjonowania poszczególnych instrumentów wsparcia.

MRiRW podkreśla, że stały dialog z przedstawicielami sektora rolnego stanowi niezbędny element kształtowania rozwiązań dotyczących funkcjonowania rynku żywności. W związku z tym planowana jest kontynuacja konsultacji z organizacjami rolniczymi, w celu wypracowania rozwiązań zapewniających równowagę między interesami rolników, bezpieczeństwem żywności oraz konkurencyjnością polskiej produkcji.

Jednym z aktualnych moich priorytetów są działania na rzecz ochrony funkcji produkcyjnych wsi, wpisane do priorytetów polityki Członków Rady Ministrów[1]. Obecnie w MRiRW trwają prace nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi. Podstawowym celem projektowanych przepisów jest systemowe wzmocnienie ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi oraz ograniczenie konfliktów społecznych na tym tle. 30 kwietnia 2026 r. zakończyły się szerokie konsultacje publiczne i opiniowanie tego projektu Obecnie trwa analiza uwag i uzgadnianie rozwiązań. Projekt jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) na stronie podmiotowej MRiRW oraz w BIP Rządowego Centrum Legislacji pod linkiem: https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12408700/katalog/13195152#13195152.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

(1) Dz.U. z 2026 r. poz. 603.
(2) Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności
(3) Rozporządzenie (we) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG
(4) Dz.U. z 2023 r. poz.1075.
(5) Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 66, z późn. zm.
(6) Dz. U. z 2025 r. poz. 251.
(7) Dz. U. poz. 1875.

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych.

[1] Wykaz priorytetów polityki Członków Rady Ministrów: https://www.gov.pl/web/premier/priorytety-rzadu-bezpieczenstwo-innowacyjna-gospodarka-icyfrowe-panstwo.